

Meedia suunakursus Kadrina Keskkoolis
KUIDAS VÕITA SÕPRU JA MÕJUTADA INIMESI

ehk minu võimalused ehitada meedia abiga maailma parimat maailma

Elu mõte on mõttele elu anda!

Rein Sikk, meediat õpetanud alates 1994

Kadrina Keskkool

2021/2022. õ/a

70 tundi e 2x35 sh rohkelt praktikat

Kursuse lühisisu

- **Meedia kui vahend:** meedia sisu ja olemus, žanrid ja võimalused oma teadet edastada, inimesi mõjutada, meediaetika, aukodeksid, olulisemad tegijad, et parimal võimalikul moel oma teadet Eestile edastada kuidas meediamaalimas hakkama saada, et olla mõjutaja, mitte mõjutatav, manipuleeritav. Käsitööoskused ja professionaalsed nipid. Tõe kriteeriumid ja lauslollustest ja -valedest hoidumine. Meedia kui Eesti kultuuri levimise, püsimise üks tugisambaid.
- **Politoloogia / poliitika kui võimalus:** politoloogia sisu ja olemus, kodanikuühiskond ning vabakonnad, olulisemad tegijad, et paremini luua paremat Eestit. Kuidas kohalikus ja suures poliitikamaailmas alates vallamajast ja koolidirektori kabinetist kuni presidendi kantseleini hakkama saada, et olla oma ideede ja tegudega elu mõjutaja, mitte mõjutatav. Kaasav poliitika kui võimalus ise maailma muuta, mitte vastu tahtmist muutuja olla. Meedia võimalused sel teel.
- **Fennougristika:** soomeugri sisu ja olemus, hõimupõhise ja keskkonnasõbraliku maailmatunnetuse alused, tähtsamad sündmused ja tegijad me 25 miljoni soomeugrilase ilmas, et paremini mõista Eestit. Kuidas hõimlaste ja hõimuteadmiste abiga Eestit ja eestlust paremini mõista, oma juuri tunnetada, et tegutseda me meelte- ja komberuumi kohaselt parimat tulemust saavutades soomeugri kultuurile toetudes.

Õpitulemused

1. Arusaamine meediast, selle funktsioonidest ja rollist nii laias maailmas, soomeugri hõimluses, aga ka Eestis ja Kadrinas konkreetselt.

2. Suutlikkus meediat vastutustundlikult ja kriitiliselt tarbida.
3. Suutlikkus ja käsitööoskus lihtsamate meediatekstide, aga ka raadio-videomaterjalide loomisel, sh ka postitused sotsiaalmeedias.
4. Veebimeedias, sotsiaalmeedias kommenteerimise ja muulaadse kaasloomise oskused.
5. Allikatega suhtlemise ja intervjuerimise oskused nii üksikuna tegutsedes kui ka suurema auditooriumi ees.
6. Teadmised, kuidas meediakajastusi, reklaami- ja PR kampaaniad planeerida ja praktikas läbi viia.
7. Vastutustundlikkuse tekkimine meedias sisu loomisel, vastutuse mõistmine allikate, auditooriumi ja ühiskonna ees.
8. Arusaama arenemine demokraatia ja kodanikuühiskonna toimimisest, oskused kodanikuna tegutseda, kodanikukohuseid täita, meediat selleks kasutada.
9. Teadmised, kuidas oma tegevust vajaliku auditooriumini viia, vajalikku auditooriumi leida nii oma suhtlusringkonnas, Kadrina Keskkoolis, aga ka Kadrinas laiemalt, aga ka soomeugri maailmas.
10. Praktiline kogemus nn suure isikuintervjuu läbiviimisest ja selle vormistamisest särava materjalina.

Õppesisu

1. Meedia (sh sotsiaalmeedia alati ka): mis see on ja milleks vajalik, näidete ja kanalite otsing. Meedia funktsioonid, vajaduste rahuldamine.
2. Meediasüsteem Eestis ja maailmas, soomeugri ilmas, näidete ja kanalite otsing.
3. Pabermeedia, raadio sh taskuhääling, TV-meedia, veebimeedia sh popid ja noortepäraseid kanalid, postituste praktika, kommenteerimise praktika.
4. Kust ja kuidas leida uudiseid ja infot, näidete ja kanalite otsing, Kadrina kool ja KOV meedias, mis kanaleis, kuidas ja milleks kaasa lüüa, teksti, foto, video võimalused kohalikus meedias.
5. Kust ja kuidas leida tõde, kust saada abi valede tuvastamiseks.
6. Valla ehk munitsipaalmeedia, vaba e klassikaline meedia, libameedia, sotsiaalmeedia, näidete ja kanalite otsing. Kas ja kuidas igapäev on täna meedia looja?
7. Uudis kui kõige alus, põhiküsimused, koostamise alused, praktika Punamütsikese muinasjutu ainetel.
8. Intervjuerimine kui info saatmine, praktika koolimajas ja Kadrina tänavail.

9. Eetika ja meediaeetika, meediaettevõtete liit, *Academia Journalistica* aukoodeks, Eesti ajakirjanduseetika koodeks, praktilised näited eksimustest. Poliitikute eetikakoodeksid.
10. Meediaga pahusis, mida ja kuidas talitada kui pahandus tekib, pressinõukogu roll, kuidas lahendada konflikte, allikate õigused ja kohustused, reporteri õigused ja kohustused.
11. Info ja infosõjad, meedia kui mõjutaja, kuidas eristada liba- ja pärisinfot, propagandasõjad.
12. Veebimeedia ja veebidisain, kuidas jutustada suurt lugu kasutades teksti, fotot, videot, parimad kogemused Eestist ja mujalt ilmast.
13. Foto teooria ja praktika, kuidas foto lugu jutustama panna, mobiilifoto võimalused.
14. Reklaam ja suhtekorraldus, kellele ja milleks seda vaja, kuidas kaasa lüüa, kuidas liigest mõjust hoiduda.
15. Mida ja kuidas saan ja pean enda ümber muutma kasutades meediat, sotsiaalmeediat, kohaliku ja riikliku demokraatia võimalusi?
16. Poliitika kui võimalus või kui tüütus.
17. Kes ja kuidas teevad poliitikat kooli, valla, riigi tasemel.
18. Poliitikateadmiste-kogemuste allikad meedias.
19. Väitlus ja väitluskultuur, demagoogia ja propaganda elus, meedias, poliitikas.
20. Erakondade erisused, erakondlasteks kehastumine, debatt hariduse / meediavabaduse / hõimurahvaste toetamise teemadel.
21. Reklaam ja poliitreklaam, sotsiaalreklaam, reklaamide koostamine ja turundamine. Sisuturundus.
22. Vabakonnad ja kodanikuühiskond. Võimalused oma meelsust avaldada.
23. Soomeugrilased, kust neid leida võib ja mis kasu neist on – muusikaline loeng + reaalse soomeugri otsing või oma juurtes tuulamine.
24. Soomeugri maailmapildi ja maailmatunnetuse alused, mis meid seob.
25. Soomeugrilaste elu-olu tänapäeva ilmas, mida neilt õppida, millega hõimlasi toetada.
26. Soomeugri elutarkused ja kogemused, kust ja kuidas neid leida, sh oma vanavanemate intervjuerimise võimalused.

Arendatavad pädevused

1. Väärtuspädevus – suutlikkus hinnata meediat, soomeugri maailma ja poliitilisi toimetamisi läbi üldkehtivate ja ka kogukondlike-ametkondlike moraali ja eetikanormide, kultuuri ja kultuuripärandi osana.

2. Sotsiaalne pädevus – oskus, suutlikkus ja julgus ennast väljendada, kodanikuna kodanikuühiskonda väärtustades tegutseda-toimetada. Tolerantsuse arendamine ja teiste arvamustega arvestamise oskus.
3. Enesemääratluse pädevus – enese koht leidmine ja oma parimate, isiksusomadustega sobivate oskuste arendamine kursuse poolt pakutavas sfääris.
4. Suhtluspädevus – eneseväljendusoskuse arenemine ja arendamine, oma seisukohtade põhjendamine, meedia väljundite mõistmine, nende kriitiline hindamine, julgus reaalse allikatega reaalset, st silmast-silma suhelda.
5. Ettevõtlikkuspädevus – ideede genereerimise ja elluviimise oskuse ja julguse arendamine.
6. Õpipädevus – iseseisva töö oskuse arenemine, allikate leidmise ja kasutamise oskused alates raamatukogudest ja lõpetades arhiividega nii füüsiliselt kui ka veebis.
7. Tarbimispädevus – areneb vajadus pideva mediavooga kursis olemiseks, selle põhjal teadus- ja faktipõhiste otsuste tegemiseks ning tegevusplaanide koostamiseks.

Õppetegevus

- Loengud.
- Kohtumised oluliste meediategelaste, soomeugrilaste ja poliitikutega.
 - Meediaspets -praktik, st kuulus ajakirjanik
 - Soomeugri asjatundja
 - Poliitik või politoloog
 - Meediauurija-meediateoreetik
- Arutelud, diskussioonid, debatid nii omavahel kui ka kohalike tegijate/ametnikega, ülemaaliste staaridega.
- Uudiste, reportaažide, intervjuude, olukirjelduste jms kirjutamine, salvestamine, monteerimine, üllitamine.
- Pressikonverentsil osalemine, pressikonverentside korraldamine.
- FB otseülekanded, intervjuud otse-eeetris ehk lives, tänavaküsitlused.
- Filmide vaatamine, taskuhäälingu kuulamine, töö veebiarhiivides, ETV tippsaadete arhiivis tuulamine – Jupiter.
- Ekskursioonid
 1. Õppe-ekskursioon Türi ringhäälingumuuseumi koos raadiosaate valmistamise praktikaga.

2. Õppe-ekskursioon Tallinna ETVsse, muuseum, ühe telesaate valmimise tagamaad, kohtumine prominentse TV tegijaga, saate salvestusel osalemine
 3. Pereraadio toimetus EELK Rakvere Kolmainu koguduse kantseleis + Virumaa Teataja toimetus
- **Praktikumid**
 1. Vallajuhtide valimiseelse pressikonverentsi ja/või debati läbiviimine. Kas ainult meediaseltskonnas või avalikult või ülekandena, selgub jooksvalt.
 2. KADRina päeva meediakajastus – n.ö toimetuse moodustamine, rollide jagamine, päevakava ja avaldamiskava kooli- ja vallameedias ettevalmistamine, ülekanded, fotod, küsimused-vastused, prominentide intervjueerimine jms.
 3. Soomeugri hõimupäeva külalistega kohtumine, nende pressikonverentsi läbiviimine.
 4. Personaalne töövarjutus tuntud meedia-, poliitika-, soomeugri tegelasega, võimalik ühendada lõputöö kirjutamisega.

Hindamine

Jooksev hindamine nii tundides kaasalöömise, kui praktikatööde eest.

Aastahindes annab olulise osa **meediavormis, nt portreelooa vormistatud essee ühest meedia-, soomeugri- või poliitikailma tipptegijast** alates kasvõi Kadrina vallalehe-vallamaja tegijatest kuni EV presidendini välja. Vaba valik, õpetaja suunamisel ja soovitudtel.

Lõputööd tegemata kursust lõpetada ei saa.

Kokkuvõtvad tunnid

Ettekandele tulevad esseed, meediavormis uurimused ühest meedia, soomeugri- või poliitikailma tipptegijast, mis sisaldavad uurimismaterjalina ka kohustuslikku kohtumist ja silmast-silma intervjueerimist. Analüüs, küsimused-vastused.

Lõputöö

Meediavormis essee, uurimus ühest meedia, soomeugri või poliitikailma tipptegijast, mis sisaldab uurimismaterjalina ja töömeetodina ka kohustuslikku näost-näku kohtumist temaga + intervjuud ning annab vastused järgmistele küsimustele:

- miks on tipp tipus ehk millised on tipptegija tuntumad saavutused-teosed ja miks, kes on teised teda hindavad allikad lisaks talle enesele?

- millised on tipu maailmapildi tähtsamad ehituskivid, arusaamad? Milliseid vigu tehes nendeni jõuti?
- kuidas saada tipptegijaks, sh väga praktilised soovitused tänastele maanoortele.

Võib esitada nii kirjalikult, heli- kui ka videoteosena, mis tuleb kaaslasele ka ette kanda.